

bou (PESC)

Pesquera d'arrosegament en la qual una barca, o una parella de barques antigament, fa avançar pel fons de la mar un art amb forma de sac, on queda el peix copat. Els protocols notariais de Benidorm ens mostren que aquest tipus de pesquera es practicava ja a Benidorm al segle XVIII encara que al segle XX sembla que ja no es feia.

Com hem dit, el bou és un art copejat però que va corrent per dins la mar. La seua estructura és similar als arts copejats i consta dels elements següents: *cable*, que és el cap -antigament de cànem- que va de l'embarcació a les portes. Les *malletes* o *cordes de bol*, que va de la porta a l'art. Les *portes*, que són peces de fusta plana que obrin el bou. Els *calons*, que són cables metàl·lics on fan fort les malletes per arrossegar el bou. A partir dels calons comença la xàrcia que té els vessos següents: *bandes*, *visera*, *casserets*, *màniga*, *gola*, *goleró*, *corona* o *copejada*, *fisca*, *fiscot* o *fisqueta*, *burlons* i *tressa del suro*.

L'arrossegament tradicional, que és el que es feia a Benidorm, es realitzava amb una parella de llaüts de vela que proporcionaven la tracció perquè el bou s'obriera i alçara. La mitjana de cada llaüt era de vint tones i podien arribar els bous a una fondària de cent brases. El major condicionament de la parella era que les dues embarcacions havien de posseir les mateixes característiques, perquè calia que les accions foren idèntiques i altament sincronitzades. Per tant, un llaüt no podia ser més lleuger o més pesat que l'altre sinó que procuraven que foren com més semblants millor. A més de la parella anava un bot auxiliar, l'*enviada*.

La pesquera es feia amb dues embarcacions dotades de la tripulació següent: *el patró*, *sis mariners* i *el xiquet d'a bord*. El patró principal de la parella, que era l'home més expert, rebia el nom de *comandant*, i

el patró de l'altre llaüt es deia el *manador*. A més a més, a terra podia quedar l'*armador*, que era el propietari.

La pesquera començava en fer-se de dia. Cada *comanda* de llaüt començava a donar les ordres per tal que la tripulació hissara la vela aprofitant l'oratge de l'alba. Mentrestant, el patró dirigia les maniobres des de la popa. En haver-se fet a la mar i no massa lluny de la costa, el llaüt que duia la xàrcia llançava un cap de l'art a l'altre llaüt i calaven el bou. Aleshores començava la *correguda del bou* i, per causa del pes de la xàrcia, les embarcacions minvaven la velocitat.

Pel que fa a la correguda, com més *malletes* -també dites *cordes de bol*- amollaven menys velocitat tindria la parella fins un total de vint malletes, quantitat màxima que podia embarcar cada llaüt. Mentre la parella anava fent camí, els mariners amarraven malletes fins que l'art tocara pis. Com més velocitat duguera la parella, millor era per a la pesca, ja que evitava que l'art s'enredrara i en facilitava les maniobres. La *correguda* o *calada* durava al voltant de vuit o deu hores -fins després del migdia-, mentrestant la tripulació podia estar lliure. Una vegada havien acabat de córrer, anaven cobrant el bou fins que l'assocaven i l'abossaven a la popa. Una vegada a bord xorraven el bou i triaven el peix fi i el de bestina per a vendre'l, mentre que la morralla, els malarmats i els polps eren per als mariners, que podien consumir-los o mercadejar-hi. Una vegada xorrat el bou i triat el peix, dinaven. El dinar el feien amb un foguer portàtil de fang amb caixó de fusta. El carbó anava a l'espill de popa. Una vegada fet el dinar, l'escudellaven a les plateres, que van ser substituïdes per plats anys després. Pel que fa a la dormida, els mariners usaven matalafs de palloc, de borra si eren afortunats i, més modernament, matalafs d'esponja.

Diccionari de
Benidorm